

DE MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreeft: De Vlaamse overheidscommunicatie tijdens de sperperiode voor de verkiezingen, vanaf 9 februari 2024

Samenvatting

In de aanloop naar de verkiezingen op 9 juni 2024 geldt er opnieuw een sperperiode met een aantal bijzondere regels voor het optreden van beleidsverantwoordelijken in overheidscommunicatie. Vanaf 9 februari 2024 is het protocolakkoord van de voorzitters van de parlementaire assemblees van toepassing, dat bepaalt dat overheidscommunicatie vanaf dan gedepersonaliseerd moet zijn, en er terughoudendheid moet zijn bij het voeren van campagnes. Voor de Vlaamse Regeringsleden ligt de controlebevoegdheid bij de Controlecommissie voor Regeringsmededelingen in het Vlaams Parlement. Aan de commissie kan vooraf advies worden gevraagd.

In de aanloop naar de verkiezingen op 9 juni 2024 geldt er opnieuw een sperperiode met een aantal bijzondere regels voor het optreden van beleidsverantwoordelijken in overheidscommunicatie. Ook de regeringleden worden geacht die te respecteren.

Vanaf 9 februari 2024 is het protocolakkoord van de voorzitters van de parlementaire assemblees van toepassing (zie verder), dat bepaalt dat overheidscommunicatie vanaf dan gedepersonaliseerd moet zijn, en er terughoudendheid moet zijn bij het voeren van campagnes.

OVERZICHT VAN DE REGELGEVING

Politieke neutraliteit in het Bestuursdecreet

Het [Bestuursdecreet van 7 december 2018](#) geldt uiteraard altijd, ook buiten de sperperiode. Artikel II.13 zegt: “De overheidsinstanties die communiceren namens de overheid, communiceren politiek neutraal.”

Controlecommissie voor Regeringsmededelingen

Volgens het [decreet van 19 juli 2002 houdende de controle op de regeringsmededelingen](#), is het de Controlecommissie voor Regeringsmededelingen van het Vlaams Parlement die de politieke neutraliteit van de overheidscommunicatie controleert, ook buiten de sperperiode.

‘Regeringsmededeling’ betekent: elke voor het publiek bestemde mededeling, boodschap, voorlichtings- of sensibiliseringscampagne of elk ander communicatie-initiatief, ongeacht de gebruikte kanalen of media, van de Vlaamse regering of van een of meer van haar leden die verwijzingen naar de Vlaamse regering bevat of de naam of de afbeelding of de titulatuur van een of meer van haar leden.

De Controlecommissie voor Regeringsmededelingen controleert op verzoek van de Vlaamse Regering of één of meer van haar leden, na klacht of ambtshalve, of een regeringsmededeling niet geheel of ten dele tot doel heeft het imago van de regering, één of meer van haar leden, van een politieke partij of één van haar geledingen, te beïnvloeden.

De Vlaamse Regering of één of meer van haar leden die een regeringsmededeling wil verspreiden, kan door het indienen van een synthesenota de Controlecommissie vooraf om een advies verzoeken. De Controlecommissie verleent binnen een termijn van dertig dagen nadat ze het verzoek heeft ontvangen, een advies.

Protocolakkoord van de voorzitters van de parlementaire assemblees

Omdat elk Parlement de bevoegdheid heeft om de voor het publiek bestemde mededelingen en voorlichtingscampagnes van haar regering te controleren, sluiten de negen voorzitters van de parlementaire assemblees bij verkiezingen ook een protocolakkoord af. Daarin geven ze éénzelfde interpretatie aan het toetsingscriterium of een mededeling of voorlichtingscampagne al dan niet bedoeld is om “het persoonlijke imago van een parlamentsvoorzitter of een lid van de regering of het imago van een politieke partij te verbeteren”.

De autonome appreciatiebevoegdheid van elk controleorgaan blijft wel gerespecteerd. Het is ook binnen de sperperiode mogelijk om de Controlecommissie vooraf om advies te vragen.

De krachtlijnen van het protocolakkoord voor de verkiezingen van 9 juni 2024 zijn¹:

- Terughoudend zijn. Bijvoorbeeld: mededelingen of campagnes worden uitgesteld, tenzij ze een geregeld en telkens weerkerend karakter hebben verworven of aan specifieke data gebonden zijn. De mededeling of campagne moet altijd informatief en objectief zijn.
- Alle voor het publiek bestemde mededelingen of voorlichtingscampagnes moeten gedepersonaliseerd zijn: de functie van een minister mag worden vermeld, maar niet zijn of haar naam, afbeelding of handtekening.
 - Op websites of sociale mediakanalen van overheidsdiensten mogen geen nieuwe foto’s of video’s van ministers worden geplaatst.
 - Foto’s, video’s, namen of handtekeningen van ministers kunnen wel in het kader van evenementen die in partnerschap met andere internationale overheden worden georganiseerd (bijvoorbeeld in het kader van de voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie, in het kader van de internationale samenwerking), op voorwaarde dat de foto’s, video’s, namen of handtekeningen van vertegenwoordigers van de andere internationale overheden ook worden afgebeeld.

Persoonlijke websites en sociale mediakanalen (die niet rechtstreeks of onrechtstreeks met publieke middelen gefinancierd worden) en persconferenties vallen niet onder het protocolakkoord.

Mediadecreet: extra regels voor regeringsmededelingen op de VRT

¹

https://assets.vlaanderen.be/image/upload/v1701350408/20231123_Protocol_regeringsmededelingen_parlement_sverkiezingen_2024_stqxt0.pdf

Tijdens de sperperiode gelden er ook specifieke regels voor [regeringsmededelingen op VRT](#). Twee maanden voor de verkiezingen kan een regeringsmededeling alleen worden uitgezonden in geval van hoogdringendheid.

MEER INFORMATIE

Op Vlaanderen Intern vindt u een volledig overzicht van de regels voor de sperperiode i.v.m. overheidscommunicatie en de gebruikelijke interpretatie ervan.

<https://www.vlaanderen.be/vlaanderen-intern-communicatie/instrumenten-voor-goede-communicatie/regelgeving-voor-overheidscommunicatie/sperperiode-voor-verkiezingen-regels-voor-overheidscommunicatie>

De minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaamse minister van buitenlandse zaken, cultuur, digitalisering en facilitair management,

Jan JAMBON